

КРИТЕРИЈУМИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ И БиХ

Критеријуми за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ су:

1. Политика обезбјеђивања квалитете

1) високошколска установа дефинише своју визију и мисију којима дјелотворно води своје активности. Визија и мисија су израђене и ревидиране у консултацијама са релевантним заинтересованим странама и јавно су доступне,

2) високошколска установа има дјелотворан систем и процедуре за провођење, праћење и даљи развој своје стратегије и акционих планова. Високошколска установа израђује и редовно ревидира своју стратегију, у консултацијама са свим релевантним заинтересованим странама. Стратегија се формално усваја и јавно је доступна. Она се односи на наставни процес, истраживачки рад/развој умјетности и допринос развоју друштва, укључујући конкретне и оствариве стратешке циљеве и активности високошколске установе,

3) високошколска установа има формално дефинисану и јавно доступну политику и процедуре за унутрашње обезбјеђивање квалитета, које обухватају и јасне одговорности. Те процедуре су у складу са стратегијом високошколске установе,

4) унутрашње обезбјеђивање квалитета користи мишљења унутрашњих и спољашњих заинтересованих страна, те податке из информационих и система за праћење и евалуације,

5) систем унутрашњег обезбјеђивања квалитета је усмјерен ка сталном унапређењу високошколске установе и пружа подршку побољшању наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприносу развоју друштва и управљачким и административним процесима,

6) високошколска установа има стратегију за међународне аспекте рада која је усклађена са стратегијом установе и у којој је дат преглед њених међународних активности као што су међународни пројекти, билатерални споразуми, заједнички програми, итд.

2. Израда и одобравање програма

1) високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма које су у складу са стратегијом високошколске установе,

2) високошколска установа има успостављене процедуре којима осигурава да су планирани исходи учења и коришћење система кредита изражених кроз ECTS бодове у складу са важећим квалификационим оквиром, да се примјењују на све студијске програме, те да су предвиђене прилике за стицања знања и вјештина ван установе,

3. Учење, подучавање и вредновање усмјерено на студента

1) високошколска установа примјењује процедуре којима се гарантује правичан, транспарентан и досљедан начин оцјењивања студената и којима се предвиђа могућност жалби студената. Процедуре су формализоване и јавно су доступне,

2) високошколска установа подстиче активан ангажман студената у процесима управљања,

3) високошколска установа подстиче и обезбјеђује међународну мобилност студената и запослених, те руководи системом за ширење њихових искустава и примјера добре праксе.

4. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање

1) високошколска установа обезбјеђује адекватне услове и пружа подршку академском напредовању студената, обезбјеђујући једнаке могућности,

2) високошколска установа има успостављен систем за признавање квалификација и периода студирања у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању квалификација, те претходног учења,

3) високошколска установа правовремено студентима обезбјеђује потврду/увјерење о дипломирању, укључујући додатак дипломи.

5. Наставно особље

1) високошколска установа запошљава довољан број академског особља,

2) високошколска установа припрема план запошљавања и планирање развоја каријере, у складу са анализом која се редовно проводи,

3) високошколска установа примјењује правичне и транспарентне процесе и процедуре код запошљавања и унапређења запослених. Процедуре су утврђене унапријед, јавно су доступне и усклађене су са важећим законским прописима. Чланови у саставу комисије за избор у звање академског особља су компетентни у датој научној/умјетничкој области (пољима и гранама) у којој кандидат тражи избор у звање,

4) високошколска установа пружа прилике за професионални развој свих својих запослених, те их подстиче да те прилике искористе,

5) високошколска установа академском особљу пружа адекватне услове за активан ангажман у области истраживачког рада.

6. Ресурси за учење и подршка студентима

1) високошколска установа има довољно ресурса (учионице, лабораторије и лабораторијске опреме, рачунари, појединачни и групни простори за учење, итд.) и услова за комплетно особље и све студенте,

2) високошколска установа има библиотеку опремљену адекватним бројем библиотечких ресурса у штампаном и електронском облику и одговарајући простор и опрему за коришћење библиотечких услуга и за академско особље и за студенте,

3) високошколска установа систематски и дјелотворно планира, користи и провјерава своје ресурсе, у складу са стратешким планом,

4) високошколска установа запошљава довољан број административног и помоћног особља

5) високошколска установа има адекватне процедуре и ресурсе за провођење своје стратегије за међународне аспекте рада.

7. Управљање информацијама

1) високошколска установа користи информационе системе у циљу прикупљања, анализирања и коришћења информација ради дјелотворности и унапређења наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприноса развоју друштва, управљачких и административних дјелатности,

2) високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о напредовању студената кроз студије, стопи успјешности и напуштања студија, омјеру студената и наставног особља, итд,

3) високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о раду, старосној структури и квалификацијама академског особља, укључујући омјер властитог и гостујућег особља.

8. Информисање јавности

1) високошколска установа на својој интернетској страници објављује релевантне информације о својим активностима, укључујући информације о студијским програмима и звањима које нуди, а које су јасне, тачне, објективне, актуелне и лако доступне. Информације се објављују на једном од службених језика у Босни и Херцеговини и на енглеском језику,

2) високошколска установа на својој интернетској страници пружа информације о дјелатностима у области истраживачког рада и информације о раду свог академског особља (публикације, пројекти, конференције, итд),

3) високошколска установа обезбјеђује систематску комуникацију са спољашњим заинтересованим странама

9. Континуирано праћење и периодична ревизија програма

1) високошколска установа редовно прати и даље развија своје студијске програме, уз ангажман заинтересованих страна,

2) високошколска установа има дефинисане и усвојене процедуре за редовно праћење реализације студијских програма,

3) високошколска установа анализира на који начин су процедуре прикупљања информација и предузетих активности утицале на унапређење студијског програма,

10. Периодично спољашње обезбјеђивање квалитета

1) високошколске установе требају периодично пролазити поступак спољашњег обезбјеђивања квалитета.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ПРВОГ И ДРУГОГ ЦИКЛУСА СТУДИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ И БиХ

Д) Критерији за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ су:

1. Политика обезбјеђења квалитета студијских програма

- 1.1. Високошколска установа има усвојену и јавно доступну политику унутрашњег обезбјеђења квалитета студијских програма као дио њеног стратешког управљања.
- 1.2. Политика обезбјеђења квалитета студијских програма је усмјерена на промоцију: истраживачког рада, учења и поучавања, мобилности и интернационализације на студијским програмима, као и спречавању плагијата радова наставника и завршних радова студената на свим циклусима студија.
- 1.3. Политика подржава развој културе квалитете у којој сви унутрашњи учесници доприносе квалитету студијских програма, те дефинише начин укључивања спољних учесника у томе.

2. Креирање и усвајање студијских програма

- 2.1. Високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма који укључују студенте и све заинтересоване стране.
- 2.2. Студијски програми су усклађени са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне/умјетничке области, захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјевима тржишта рада и међународних реформских процеса.
- 2.3. Циљеви студијског програма и исходи учења су јасно дефинисани и подударни са садржајем студијских програма и нивоом циклуса студија и у складу су са стратегијом установе. Циљеви студијског програма и исходи учења су упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству.
- 2.4. Исходи учења су утврђени и наведени на сваком нивоу студијског програма, те су повезани са стандардима квалификација, Квалификационим оквиром у БиХ и Оквиром квалификација Европског простора високог образовања (QF-EHEA).
- 2.5. Наставни план и програм садржи минимално: преглед обавезних и изборних предмета, оквирни садржај наставне материје за сваки од предмета (подијељену према броју седмица/наставних јединица у склопу једног

4. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање

- 4.1. Упис студената на студијски програм било којег циклуса врши се на основу законских одредница, јасних и транспарентних критеријума који укључују провјере знања, склоности и способности кандидата и успјех у претходном школовању, а у складу са анализираним друштвеним потребама и обезбијеђеним ресурсима за извођење програма. Конкурс за упис се јавно објављује на веб страници установе и у медијима.
- 4.2. Процедуре за признавање високообразовних квалификација, периода студија и претходног учења, а што подразумјева и признавање неформалног и информалног учења су успостављене. Процедуре за признавање су у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању.
- 4.3. Дипломираним студентима се додјељује документ који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, те контекст, ниов, садржај и статус студија који су похађали и успјешно завршили.

5. Људски потенцијали

- 5.1. Број компетентног академског (наставници и сарадници) и неакадемског особља за квалитетну реализацију студијског програма је у складу са одговарајућим актом надлежне образовне власти која прописује критеријуме за лиценцирање.
- 5.2. Високошколска установа има дефинисану политику управљања људским потенцијалима са јасним и транспарентним критеријумима за запошљавање академског особља, задужењима, оптерећењем и одговорностима, критеријумима за професионални развој, напредовање и стручно усавршавање академског особља и механизме за праћење рада академског особља са мјерама за унапређење.
- 5.3. Академско особље је посвећено истраживачком, односно научно-истраживачком и умјетничком раду, посебно кроз међународне научно-истраживачке пројекте, те заједничке активности ментора и студента на изналажању грантова или стипендија.
- 5.4. Административном и помоћном особљу је омогућено усавршавање кроз учешће на обукама, посебно у вези информатичких система и система управљања.

6. Ресурси и финансирање

- 6.1. Ресурси за извођење студијског програма који у складу са Препорукама Агенције о критеријумима за лиценцирање високошколских установа и

студијских програма у БиХ и одговарајућим актом надлежне образовне власти која прописује критеријуме за лиценцирање су довољни и доступни студентима.

- 6.2. Обавезна и специфична потребна опрему за извођење студијског програма/предмета према захтјевима научне области/уже научне области је доступна. Високошколска установа, обезбјеђује обавезну и допунску литературу за сваки поједини предмет која по садржају подржава реализацију предмета.
- 6.3. Високошколска установа чини доступним студентима и академском особљу довољан број компјутерских просторија са приступом интернету и библиотеку с адекватном просторијом за читање, претраживачима и научним и другим базама података.
- 6.4. Високошколска установа прати реализацију плана улагања у физичке ресурсе и опрему за научно-истраживачки рад и наставно-образовну дјелатност.
- 6.5. Високошколска установа обезбјеђује кроз уговорне односе са другим високошколским установама и истраживачким центрима могућност кориштења њихових ресурса.

7. Управљање информацијама о студијским програмима

- 7.1. Систем редовног прикупљања и обраде информација о свим аспектима студијских програма (о стопи успјешности студената, напуштању студија, задовољству студената, запошљивости свршених студената и слично) је успостављен и користи се за унапређења квалитета студијских програма.
- 7.2. Високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о броју и старосној структури академског особља, spolu, односу броја наставника и студената, односу властитог и гостујућег кадра, као и податке анкетирања особља од стране студената.

8. Информисање јавности о студијским програмима

- 8.1. Високошколска установа објективно и правовремено информише јавност ажурираним информацијама о свим аспектима одобрених (лиценцираних) и/или акредитираних студијских програма које нуди са посебним освртом на дефиниране циљеве студијских програма и исходе учења. Подаци о академским каријерама запосленог и ангажованог особља су јавно објављени. Минимум 50% од укупних информација је на енглеском језику.

9. Континуирано праћење, периодична евалуација и ревизија студијских програма

- 9.1. Процедуре за периодичну евалуацију, унапређење и реструктурирање постојећих студијских програма су успостављене. Процедуре укључују мишљења студената и других унутрашњих и спољних заинтересираних страна.
- 9.2. Високошколска установа периодично евалуира наставни план и програм, наставни процес, степен реализације исхода учења и њихову релевантност за тржиште рада путем анкетања студената, академског и административног особља, те повратне информације користи за иновирање и унапређења истог.
- 9.3. Високошколска установа прати и евалуира реализацију: акционог плана интернационализације, бенефите од потписаних Уговора о међународној сарадњи, проценат страних студената и професора; број и напредак својих студената на стручном усавршавању у иностранству; упошљавање дипломираних студената и сл.
- 9.4. Квалитет, савременост и доступност ресурса се евалуирају путем анкетања академског особља и студената.

10. Мобилност академског особља и студената

- 10.1. Мобилност академског особља и студената на студијском програму се промовише и унапређује путем заједничких пријава и учешћа на пројектима са другим високошколским установама из земље и иностранства.
- 10.2. Механизми за остваривање билатералне и мултилатералне размјене студената са иностраним високошколским установама кроз различите програме и мреже студентске размјене уз признавање времена, оцјена и ECTS бодова остварених током размјене су успостављени.
- 10.3. Високошколска установа кадровски и финансијски оснажује капацитете служби за међународну сарадњу и двосмјерну мобилност академског особља и студената. Ова служба прати и евалуира мобилност, те Сенату доставља годишњи Извјештај о мобилности академског особља и студената са приједлогом мјера за унапређење.